

EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJAI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS*

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>			
6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, įsigytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPĮ 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese	6.3. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai – pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje (kaip nurodyta 3.2. poskyrio pasiūlyme) nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą;	Teisinių paslaugų pirkimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas) rengia Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija teikė šio aprašo projektui pastabas ir siūlymus. Preliminariai numatoma, kad aprašas įsigalios nuo 2027 m. sausio 1 d., jei bus poreikis pirkti teisinės paslaugas taikant VPĮ išimtį, teks skubiai pasitvirtinti laikiną savo tvarką.	
7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemonės, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes	Ekonomikos ir inovacijų ministerijai: 7.1. nustatyti pirkimų, atliekamų taikant VPĮ 6 str. 4 d. a ir b papunkčių išimtį, pažeidimų prevencijos ir priežiūros sistemą (atsakomybes);	Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengia Viešųjų pirkimų įstatymų pakeitimus, kurie artimiausiu metu bus pateikti svarstyti Vyriausybei, ir juose pateiktas siūlymas viešinti informaciją Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje apie VPĮ 6 str. 3 ir 4 dalyse nurodytas sudarytas	

* Informaciją apie išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą ar numatomą įgyvendinimą prašome pateikti STT ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išvados dėl korupcijos rizikos analizės gavimo dienos.

proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelia rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus	7.2.nustatyti kitų išimčių, nurodytų VPĮ 6 str., kuriems netaikomi VPĮ nustatyti reikalavimai, pažeidimų prevencijos ir priežiūros sistemą (atsakomybes);	pirkimų sutartis (ne tik apie 4 dalies a ir b papunkčiuose nurodytų paslaugų sutartis). Pažymėtina, kad VPT atlieka pirkimų, vykdomų pagal VPĮ, pažeidimų prevenciją. Kadangi teisinių paslaugų įsigijimo sutartys pagal VPĮ 6 str. patenka į sritį, kuriai VPĮ reikalavimai netaikomi, tai VPT nėra įpareigota vykdyti šių paslaugų kontrolės, prevencijos ir pan. Tačiau VPT yra paskelbusi rekomendacijas dėl tokių paslaugų įsigijimo. EIMIN rengiamame VPĮ projekte siūloma išplėsti VPT funkcijas – vykdyti ne tik šio įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų, bet ir kitų teisės aktų, reguliuojančių pirkimų vykdymą, pažeidimų prevenciją. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu VPT taip pat atlieka nuostatų, lemiančių pareigą taikyti šio įstatymo reikalavimus, laikymosi kontrolę. Įvertinus VPĮ įtvirtintų išimčių pobūdį bei Vyriausybės siekį mažinti administracinę naštą, ES vykdomos viešųjų pirkimų teisės aktų peržiūros tikslus, manytina, kad perkančiosiose organizacijose šių išimtinių pirkimų vykdymo priežiūrą turėtų užtikrinti kiti mechanizmai, pvz., perkančiosios organizacijos vidaus kontrolės ir audito sistema. Kartu primintina, kad viešojo	
--	--	--	--

		sektoriaus subjektams taikomi reikalavimai vykdyti veiklą laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu. Pažymėtina, kad už šio principo laikymąsi visų pirkimų (įskaitant ir tuos, kuriems netaikomas VPI) procesuose atsako perkančiosios organizacijos vadovas, kuris ir užtikrina, kad perkančiojoje organizacijoje būtų nustatytos pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, sureguliuoti atsakomybė ir atskaitomybės klausimai. Be to tokio mechanizmo sukūrimas pareikalautų papildomų valstybės lėšų, žmoniškųjų resursų VPT, tačiau šiuo metu nėra objektyvių duomenų, pagrindžiančių tokio reglamentavimo poreikį.	
	7.3. periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPI išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemonės;	Pagal VPI priežiūros, kontrolės ir metodinės pagalbos funkcijos viešųjų pirkimų srityje yra aiškiai priskirtos Viešųjų pirkimų tarnyba. EIMIN yra atsakinga už viešųjų pirkimų politikos formavimą, tačiau nevykdo sisteminės konkrečių pirkimų priežiūros ar auditavimo. Todėl siūloma priemonė neatitinka institucijų kompetencijų pasiskirstymo ir sudarytų funkcijų dubliavimo riziką. Be to siūloma funkcija savo pobūdžiu prilygsta auditui ar ex post kontrolei, kuri paprastai priskiriama	

		nepriklausomoms priežiūros ar audito institucijoms (pvz., Valstybės kontrolė), todėl jos pavedimas politiką formuojančiai institucijai kelia institucinio vaidmens ir nepriklausomumo klausimų.	
3. Kitos pastabos			
